

**Szanowny Pan
Marek Balcer
Burmistrz Miasta
Mikołów**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 30 marca 2011 r. do 12 maja 2011 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Mikołów, za okres od 1 stycznia 2007 r. do 12 maja 2011 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 maja 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W przeprowadzonym w 2009 r. postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn.: „Wykonanie robót budowlanych na terenie objętym budową hali sportowej w Mikołowie”, stwierdzono:*
  - *w specyfikacji istotnych warunków zamówienia podpisanej w dniu 10 marca 2009 r. przez p. Adama Putkowskiego – Zastępcę Burmistrza Mikołowa oraz w ogłoszeniach o zamówieniu stwierdzono:*
    - ~ *wskazanie jako warunku udziału w postępowaniu: wykonania roboty budowlanej w obiektach użyteczności publicznej o wartości min. 250.000,00 zł odpowiadającej robotom budowlanym stanowiącym przedmiot zamówienia, tj. likwidacji kanałów ciepłowniczych, rozbiórki budynku gospodarczego, dostawy i montażu ogrodzenia oraz zaprojektowaniu i wykonania robót budowlanych polegających na utwardzeniu i zagospodarowaniu terenu, a ponadto wprowadzenia i stosowania systemu zarządzania jakością w zakresie budowy obiektów budowlanych wg normy EN ISO 9001-2000 lub równoważnej. Zakwestionowano tym doświadczenie podmiotów, które wykonały powyższe roboty budowlane w obiektach nie stanowiących obiektów użyteczności publicznej. Powyższe nie znajdowało uzasadnienia w świetle zapisów art. 22 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień*

publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Stosownie do art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) zamawiający nie mógł określać warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję,

~ zamawiający zawarł nieprecyzyjnie opisany warunek udziału w postępowaniu oraz zaniechał opisu sposobu dokonania oceny spełniania tego warunku, mianowicie zamawiający wymagał aby wykonawcy znajdowali się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia, natomiast nie wskazał w jaki sposób ten warunek zostanie zweryfikowany. Stosownie do art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 Prawa zamówień publicznych, specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera co najmniej opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz wykaz oświadczeń lub dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu;

- zaniechanie wezwania wykonawcy, z którym następnie zawarto umowę, do złożenia wyjaśnień w sprawie wykonanych robót budowlanych odpowiadających przedmiotowi zamówienia. Stosownie do przepisu art. 26 ust. 4 Pzp zamawiający wzywa wykonawcę, w wyznaczonym przez siebie terminie, do złożenia wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów. Przedmiotem zamówienia była likwidacja kanałów ciepłowniczych, rozbiórka budynku gospodarczego, dostawa i montażu ogrodzenia oraz zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych polegających na utwardzeniu i zagospodarowaniu terenu. Dokumentem potwierdzającym wykonanie robót odpowiadających rodzajem i wartością (250.000,00 zł) przedmiotowi zamówienia miał być wykaz wykonanych przez wykonawcę robót budowlanych. Z wykazu załączonego do oferty wykonawcy wynikało, iż wykonano dwie roboty budowlane polegające na: „Rozbudowie i modernizacji kompleksu sportowego w Wodzisławiu Śląskim” o wartości 3.719.888,00 zł i „Wykonaniu robót budowlanych oraz zagospodarowaniu terenu Żorskiego Parku Przemysłowego” o wartości 19.803.790,00 zł. Do wykazu miały zostać dołączone dokumenty potwierdzające należyte wykonanie tych robót. W wykazie wykonawca nie wskazał precyzyjnie rodzaju i wartości wykonanych robót, które odpowiadałyby wartości i rodzajowi przedmiotowi zamówienia.

Zadania w zakresie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia należały do pracowników Biura Zamówień Publicznych, nad którymi nadzór sprawował Kierownik.

Umowę nr 289/2009 na wykonanie ww. zadania zawarł w dniu 11 maja 2009 r. w imieniu zamawiającego p. Adam Putkowski – Zastępca Burmistrza Mikołowa.

Ponadto stwierdzono, iż ww. zadanie zostało zgłoszone do odbioru przez wykonawcę pismem z dnia 27 maja 2010 r. Z protokołu odbioru wykonanych robót, sporządzonym w dniu 1 czerwca 2010 r., wynika iż II etap prac był wykonywany w okresie od 29 maja 2009 r. do 9 kwietnia 2010 r. Zgodnie z umową nr 289/2009 z dnia 11 maja 2009 r. roboty miały zostać zakończone do 30 października 2009 r. Zgodnie z postanowieniami § 18 ww. umowy wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną za spóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,3% wynagrodzenia netto w kwocie 176.862,40 zł. Wysokość ewentualnych kar umownych za 161 dni zwłoki wynosiłaby: 85.424,99 zł. Do zakończenia kontroli kara umowna nie została naliczona.

Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), dochody m.in. z kar pieniężnych stanowią

jedno ze źródeł dochodów gminy. Ponadto przepis art. 189 w związku z art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) stanowi, iż ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

W dniu 1 marca 2010 r. została zawarta ugoda (Sygn. akt I Co 3/10) pomiędzy wykonawcą a zamawiającym, jednak postanowienia zawarte w ugodzie nie miały zastosowania do robót budowlanych objętych umową nr 289/2009.

Wniosek nr 1

Przeanalizować ponownie prawidłowość realizacji zadania pn. „Wykonanie robót budowlanych na terenie objętym budową hali sportowej w Mikołowie” w zakresie terminowości jego wykonania, a w przypadku stwierdzenia nieterminowego wykonania, rozważyć możliwość podjęcia działań zmierzających do naliczenia i wyegzekwowania kar umownych w pełnej wysokości tj. w kwocie: 85.424,99 zł, zgodnie z postanowieniami § 18 umowy nr 289/2009 z 11 maja 2009 r., mając na uwadze przepis art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2008 – 2010 realizowano budowę hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 3 w Mikołowie, na podstawie zawartych z tym samym wykonawcą umów, których przedmiot określono następująco:*

* „Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 3 w Mikołowie, ul. Bandurskiego 1 wraz z przebudową istniejącej sali gimnastycznej oraz przystosowaniem budynku szkoły dla osób niepełnosprawnych”,

* „Wykonanie robót budowlanych na terenie objętym budową hali sportowej w Mikołowie”.

W zakresie wykonania powyższego zadania stwierdzono zlecenie robót dodatkowych bez zawarcia w formie pisemnej umowy o roboty budowlane. Zgodnie z przepisem art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.) umowa wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej. Zgodnie z przepisem art. 648 § 1 ustawy z dnia z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) umowa o roboty budowlane powinna być stwierdzona pismem. W dniu 1 marca 2010 r. wykonawca zawarł ugodę (Sygn. akt I Co 3/10) z zamawiającym, na podstawie której Miasto Mikołów zobowiązało się zapłacić wykonawcy 600.008,72 zł netto (732.010,64 zł brutto).

Nadzór nad realizacją inwestycji pełnił Inspektor Referatu Nadzoru Inwestycji, nad którym z kolei nadzór sprawował Kierownik ww. Referatu.

- *W zakresie przeprowadzonego w 2010 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn.: „Założenie 12 kolekcji botanicznych Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie przy ul. Sosnowej na terenie działki nr 486/38, dla Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie” stwierdzono:*

- nieprecyzyjne określenie przedmiotu zamówienia, tj. niezgodnie z przepisem art. 29 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych

określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Przedmiot zamówienia obejmował według specyfikacji istotnych warunków zamówienia m.in. roczną pielęgnację gwarancyjną kolekcji z uzupełnieniem ubytków.

- brak zachowania należytej staranności przy określaniu wartości zamówienia. Zamawiający przewidywał w specyfikacji istotnych warunków zamówienia udzielenie zamówień uzupełniających, jednakże wartość zamówień uzupełniających ustalił jedynie szacunkowo do 30% wartości zamówienia podstawowego zamiast na podstawie kosztorysu inwestorskiego.

Powyższym naruszono przepis art. 32 ust. 1 i 3 w związku z art. 33 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) zgodnie, z którym jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, przy ustalaniu wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówień uzupełniających. Natomiast wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej, albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

Określenie wartości zamówienia należało do obowiązków pracowników Referatu Nadzoru Inwestycji, nad którymi nadzór sprawował Kierownik. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona w dniu 20 października 2010 r. przez p. Adama Putkowskiego – Zastępcę Burmistrza Mikołowa.

- W ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Remonty i bieżące utrzymanie dróg gminnych na terenie Mikołowa w 2009 r. – II etap” udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego w 2009 r. ustalono, że zgodnie z umową nr PN – 40/09 zawartą 21 września 2009 r. całkowitą wartość wynagrodzenia umownego określono, na podstawie oferty wykonawcy, na kwotę 749.623,55 zł (netto), tj. 914.540,73 zł (brutto). Zapis § 9 pkt 4 zarówno wprowadzonej do obiegu prawnego umowy jak i jej projektu, stanowiącego załącznik do siwz zakładał, że maksymalna wartość nominalna zobowiązania zamawiającego wyniesie 895.715,00 zł. Przytoczona wartość nominalna zobowiązania stanowiła kwotę jaką na dzień otwarcia ofert zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W związku jednak z faktem, iż jedyna złożona do przedmiotowego postępowania oferta zawierała cenę przewyższającą tę kwotę, zamawiający dokonał jej uzupełnienia do wartości najkorzystniejszej oferty.

W powyższym stanie rzeczy zachowanie zapisu § 9 pkt 4 ww. umowy w niezmiennym brzmieniu stanowi naruszenie przepisu art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Zgodnie z przywołaną bowiem podstawą prawną zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy winien być tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

Umowę nr PN – 40/09 z dnia 21 września 2009 r. zawarł p. Adam Putkowski – Zastępca Burmistrza Miasta Mikołowa.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Nadzoru Inwestycji i Biura Zamówień Publicznych w Urzędzie Miasta Mikołowa w zakresie przygotowywania oraz przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz nadzoru na realizacją inwestycji, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na

uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2009 – 2010 realizowano zadanie p.n.: „Budowa kompleksu sportowego przy ul. Św. Wojciecha w Mikołowie „Moje Boisko - ORLIK 2012”. W zawartej z wykonawcą umowie z 24 września 2009 r. (nr wg rejestru: 580/2009), określono termin realizacji zadania do dnia 28 listopada 2009 r. Faktycznie natomiast roboty odebrano 29 kwietnia 2010 r. (data zakończenia czynności odbiorowych), tj. 152 dni po terminie. Obliczona zgodnie z § 19 umowy kara z powyższego tytułu wynosiła: 472.656,71 zł, z której to kwoty wyegzekwowano: 301.481,28 zł (poprzez zarachowanie na poczet kar należności za fakturę końcową). Do wyegzekwowania pozostała kwota: 171.175,43 zł. Zamawiający w celu wyegzekwowania kary umownej poprzestał na wystawieniu noty księgowej nr 05/2010 z 30 kwietnia 2010 r. oraz wystosowaniu upomnień: z dnia 31 maja 2010 r., z dnia 11 października 2010 r., z dnia 16 maja 2011 r. Do dnia zakończenia kontroli ww. kwota nie została wyegzekwowana.*
Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), dochody m.in. z kar pieniężnych stanowią jedno ze źródeł dochodów gminy.
Umowę z wykonawcą jednoosobowo podpisał p. Adam Putkowski – Zastępca Burmistrza Mikołowa.

Wniosek nr 3

Rozważyć możliwość podjęcia działań, w szczególności poprzez wystąpienie na drogę sądową, mających na celu wyegzekwowanie od wykonawcy zadania pn.: „Budowa kompleksu sportowego przy ul. Św. Wojciecha w Mikołowie „Moje Boisko - ORLIK 2012” kar umownych w kwocie: 171.175,43 zł z tytułu nieterminowej realizacji umowy, mając na uwadze § 19 umowy z 24 września 2009 r. (nr wg rejestru: 580/2009) oraz przepis art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W latach 2007-2010 osoby przystępujące do przetargów na zbycie nieruchomości zobowiązywano do składania oświadczeń, w zakresie zapoznania się przez nie z przedmiotem przetargu i akceptacji warunków i regulaminu przetargu, w treść których wpisano rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń wynikającej z art. 233 Kodeksu karnego. Żądanie takiego oświadczenia nie ma podstaw prawnych w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. a następnie z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz postanowieniach rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.). Stosownie natomiast do przepisu art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.) przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.*

Wniosek nr 4

Rozważyć możliwość zaprzestania żądania składania przez oferentów biorących udział w przetargach oraz rokowaniach na zbycie nieruchomości oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń mając na uwadze zapisy ustawy z dnia z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.)

- *Na przedstawionym kontrolującym egzemplarzu sporządzonym w dniu 26 lutego 2007 r. protokołu z przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż działki nr 1149/39 zabudowanej budynkiem po byłej przychodni zdrowia, brak było podpisu osoby wyłonionej jako nabywca nieruchomości. Zgodnie z § 10 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości protokół z przeprowadzonego przetargu podpisują przewodniczący i członkowie komisji przetargowej oraz osoba wyłoniona w przetargu jako nabywca nieruchomości.*
- *Zaniechanie zawarcia w opublikowanych w prasie oraz wywieszonych w siedzibie Urzędu ogłoszeniach o przetargu, rokowaniach oraz w protokole przetargu informacji o obciążeniach i zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość, wymaganej przepisem § 10 ust. 1 pkt 3,4, § 13 pkt 2 i 3 oraz § 25 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło:*
  - *Ogłoszenia o przetargu na sprzedaż działki nr 2910/106,*
  - *Ogłoszenia o rokowaniach na sprzedaż działki nr 2917/206,*
  - *Protokołu przetargu na sprzedaż działek: nr 492/32 i 241/25.*

Prowadzenie spraw związanych ze sprzedażą nieruchomości, przekazywaniem gruntów w użytkowanie wieczyste, przygotowanie wykazów, ogłoszeń oraz protokołów należało do Inspektora Referatu Gospodarki Nieruchomości nad którym nadzór sprawowała Kierownik tegoż Referatu. Nadzór nad pracownikami Referatu sprawował Naczelnik Wydziału Gospodarki Mieniem.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Nieruchomości w Urzędzie Miasta Mikołów w zakresie przygotowywania oraz przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości, stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Zaniechanie terminowej realizacji roszczeń z tytułu wykupu nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej na działce nr 1088/21 o pow. 2.517 m² oraz na 1/22 części działki nr 1096/22 o pow. 1.784 m², skutkiem czego była zapłata przez Gminę kwoty: 4.977,60 zł z tytułu odsetek, połowy opłaty sądowej oraz zwrotu kosztów pomocy prawnej, w związku z wykonaniem ugody – postanowienia Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 7 kwietnia 2008 r.*

Właściciel ww. nieruchomości na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), w związku z zatwierdzeniem planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Mikołów dla dzielnicy Kamionka i zajęciem przedmiotowych działek pod budowę drogi publicznej, w lipcu 2005 roku wystąpił z wnioskiem o ich wykup przez Gminę Mikołów. W wyniku przedłużających się negocjacji Gmina ostatecznie nabyła omawianą nieruchomość w dniu 16 kwietnia 2007 r. na podstawie aktu notarialnego repertorium A nr 4235/2007. Zgodnie natomiast z art. 37 ust. 9 w związku z art. 36 ust. 1-3 ww. ustawy, wykonanie obowiązku wykupu powinno nastąpić w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku, chyba że strony postanowią inaczej. W przypadku opóźnienia w wypłacie odszkodowania lub w wykupie nieruchomości właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości przysługują odsetki ustawowe.

Zadania w zakresie prowadzenia spraw związanych z nabywaniem nieruchomości do gminnego zasobu gruntów należały, zgodnie z zakresem obowiązków, do Inspektora Referatu Gospodarki Nieruchomościami, nadzór nad którym sprawował Kierownik tegoż Referatu.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Nieruchomościami w zakresie terminowej realizacji spraw stosownie do postanowień art. 37 ust. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie realizacji dochodów z mienia:

- *Brak podjęcia do dnia zakończenia kontroli, skutecznych działań zmierzających do wyegzekwowania należności od dzierżawców nieruchomości o numerach kart kontowych:*
  - * 221-0050-1911-00000001 – kwoty 7.949,52 zł z tytułu należności głównej za 2010 r.,
  - * 221-0050-2015-00000003 a następnie 221-0050-1920-00000007 – kwoty odsetek z tytułu nieterminowych płatności za lata 2009 i 2010 r. w wysokości 262,35 zł,
  - * 221-0050-0709-00000001 – kwoty 25,25 zł z tytułu odsetek za 2010 r. Powyższym naruszono przepisy art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 Nr 88, poz. 539 a następnie z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) oraz art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 659 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn.) oraz postanowienia zawartych umów dzierżawy. Stosownie do powołanych przepisów, dochody z majątku gminy są jednym ze źródeł dochodów gminy, natomiast z treści umowy dzierżawy wynika, że podstawowym obowiązkiem dzierżawcy jest zapłata czynszu.
- *W dokumentacji dotyczącej dzierżawy nieruchomości - działka nr 1005/22 o pow. 440 m², położonej przy ul. Kościuszki – Katowickiej w Mikołowie – Kamionce, którą władza dzierżawca o numerze karty kontowej 221-0050-1915-00000006 stwierdzono:*
  - * w roku 2009 dzierżawca wykonywał na dzierżawionej nieruchomości roboty budowlane polegające na budowie ogrodzenia oraz położeniu kostki brukowej (wybrukowanie placu, wykonanie podbudowy kamiennej oraz zagęszczenie do poziomu pod kostkę brukową), tj. niezgodnie z umową dzierżawy z 26 listopada 2007 r. (obowiązującej w 2009 r.), stosownie do której nieruchomość przeznaczona była na cele rolne, na

wydzierżawionym gruncie wykluczone było wnoszenie jakichkolwiek obiektów budowlanych,

- * mimo wykorzystywania nieruchomości na parking (co najmniej od dnia zakończenia robót budowlanych) dzierżawca uiszczal czynsz wg stawek przewidzianych dla nieruchomości na cele rolne, tj. 44 zł rocznie, natomiast prawidłowo obliczony czynsz za parking wynosiłby wg przyjętych stawek 396 zł netto + 22 % VAT miesięcznie. Różnica za każdy miesiąc pomiędzy czynszem należnym a płaconym wynosiła: 479,45 zł,
- * we wrześniu 2010 r. przedstawiciele Miasta Mikołów stwierdzili, że nieruchomość stanowi wybrukowany parking, pomimo jednak tego na mocy umowy nr BGM 1 – 72243 D – 144/2010 z 15 grudnia 2010 r. dotychczasowemu dzierżawcy oddano ww. działkę do dnia 30 listopada 2013 r. (dopiero od dnia zawarcia umowy naliczono czynsz wg stawek określonych dla parkingu).

Powyższe naruszało przepisy art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539, a następnie z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 659 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Zgodnie z powołanymi przepisami jednym ze źródeł dochodów własnych gminy są dochody z jej majątku, natomiast obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

Umowę dzierżawy nr BGM 1 – 72243 D – 144/2010 z 15 grudnia 2010 r. w imieniu Miasta Mikołów podpisał p. Adam Putkowski – Zastępca Burmistrza Miasta.

Prowadzenie spraw związanych z dzierżawą nieruchomości należało do obowiązków pracowników Wydziału Gospodarki Mieniem, nad którymi nadzór sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Podjąć działania w celu wyegzekwowania należności czynszowych oraz odsetek od dzierżawców nieruchomości o numerach kart kontowych:

221-0050-1911-00000001, 221-0050-1920-00000007, 221-0050-0709-00000001 mając na uwadze art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 659 oraz art. 491 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), mając ponadto na uwadze art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Rozważyć podjęcie działań zmierzających do ustalenia i wyegzekwowania od dzierżawcy nieruchomości oznaczonej nr 1005/22 w Mikołowie-Kamionce (nr karty kontowej: 221-0050-1915-00000006) odszkodowania za niegodne z umową zabudowanie nieruchomości, wykorzystywanie nieruchomości na inny niż rolny cel oraz uiszczania czynszu wg stawek dla nieruchomości rolnych, pomimo faktycznego wykorzystywania jej na parking, mając na uwadze postanowienia umowy dzierżawy z 26 listopada 2007 r. oraz przepisy art. 471 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.)

w związku z art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) a ponadto wystąpienie o nabycie nieruchomości w trybie art. 231 § 2 ustawy – Kodeks cywilny.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór na pracownikami Wydziału Gospodarki Mieniem, odpowiedzialnymi za realizację postanowień umów dzierżawy, stosownie do przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie udzielania dotacji dla jednostek sektora finansów publicznych:

- *Przyznanie w 2010 roku z budżetu Miasta Mikołowa dotacji celowej w kwocie 70.000,00 zł dla Rejonowego Związku Spółek Wodnych w Czerwionce-Leszczynach bez zachowania przesłanek formalnych dla postępowania, tj. z pominięciem wyegzekwowania od ww. podmiotu pisemnego wniosku. Powyższym działaniem naruszono postanowienia § 3 ust 1 Uchwały Nr XXVI/691/2006 Rady Miejskiej w Mikołowie z dnia 25 kwietnia 2006r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie z budżetu miasta Mikołowa dotacji podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania. Zgodnie z zapisami uchwały dotacje na cele publiczne związane z realizacją zadań Miasta Mikołowa przyznawane są na podstawie pisemnego wniosku złożonego przez podmiot ubiegający się o jej przyznanie. Umowę dotacji w przedmiocie bieżącego utrzymania melioracji szczegółowych znajdujących się na terenie Gminy Mikołów podpisał w dniu 17 lutego 2010 r. p. Adam Putkowski – Zastępca Burmistrza Mikołowa. Prowadzenie spraw z zakresu melioracji wodnych, w tym spraw związanych z działalnością Spółki Wodnej obejmujących m.in. dotowanie należało do obowiązków Inspektora Referatu Gospodarki Nieruchomościami, nadzór sprawował Kierownik tegoż Referatu.*
- *Zaniechanie przygotowania i przedłożenia Radzie Miasta Mikołowa projektu uchwały w sprawie stawek jednostkowych dotacji przedmiotowej na rok 2010 dla Centrum Integracji Społecznej w Mikołowie, funkcjonującego do 31 grudnia 2010 r. w formie gospodarstwa pomocniczego. Powyższym naruszono przepis art. 174 ust. 4 w związku z ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) a następnie art. 219 ust. 4 w związku z ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Zgodnie z powyższym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe, kalkulowane według stawek jednostkowych, ustalonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. W § 1 stanowiącej podstawę kalkulacji kwoty dotacji na 2010 r. Uchwale Nr XXIV/415/2008 Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 26 sierpnia 2008 r. określono stawki dotacji przedmiotowej na 2008 r. ponadto w § 3 tej uchwały zapisano, że ma zastosowanie do roku 2008.*

Dotacja została zaplanowana w budżecie miasta na rok 2010 na podstawie uchwały Nr XIL/801/2009 Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 15 grudnia 2009 r. w kwocie 275.000,00 zł, a następnie zwiększona na wniosek podmiotu dotowanego do wysokości 279.000,00 zł na podstawie uchwały Nr LI/1037/2010 z dnia 26 października 2010 r. w sprawie zmian w budżecie na 2010 rok.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) do zadań wójta należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Wniosek 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mikołowa w zakresie udzielania dotacji zgodnie z zapisami uchwał Rady Miasta Mikołowa, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie podatków:

- *Zaniechano dokonania czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia prawidłowości deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości za 2009 r. podatnika o numerze konta 340. Zgodnie z przepisem art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) organy podatkowe pierwszej instancji, dokonując czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto w myśl postanowień art. 274 a § 2 w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Powyższy podatnik prowadzący działalność gospodarczą dzierżawi gminną działkę nr 1005/22 o pow. 440 m² na podstawie kolejnych umów: z 26 listopada 2004 r. z 26 listopada 2007 r., z 15 grudnia 2010 r. W deklaracjach podatkowych w latach 2007 - 2009 wykazywał działkę jako użytki rolne V klasy, które były zwolnione z podatku rolnego, mocą art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2006 r. o podatku rolnym (Dz. U. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.). W trakcie kontroli stwierdzono, że organ podatkowy był w posiadaniu dokumentów podatnika, w tym faktur z 2009 r. za położenie kostki brukowej. Powyższe świadczy o zajęciu działki nr 1005/22 na cele inne niż rolne. Organ podatkowy nie wystąpił do podatnika o wyjaśnienie czy ww. działka była wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej w 2009 r. Podatnik wykazał przedmiotową działkę do opodatkowania podatkiem od nieruchomości w 2010 r.*

Zadania w zakresie wymiaru podatku rolnego i od nieruchomości należały do pracowników Referatu Podatków Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego referatu.

Wniosek nr 11

Podjąć działania w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia prawidłowości deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości, podatnika o numerze karty kontowej 340, mając na uwadze przepisy art. 272 pkt 3 oraz 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

- *Wydano decyzję nr SKF.2.3110-6/07 z 6 marca 2007 r. w sprawie ulg w spłacie podatku od nieruchomości w której nie zawarto uzasadnienia faktycznego. Naruszono tym przepisy art. 210 § 1 pkt 6 w związku z art. 210 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Zgodnie z art. 210 § 4 ww. ustawy, uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Powyższą decyzją umarżono podatnikowi o numerze karty kontowej 014495, część odsetek od zaległości podatkowej w kwocie 13.556,00 zł.*

Projekt ww. decyzji przygotował Inspektor Referatu Podatków Lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego referatu. Ww. decyzję podpisał p. Adam Zawistowski - Zastępca Burmistrza.

- *W latach 2008 - 2009 nieterminowo podejmowano czynności zmierzające do zastosowania czynności egzekucyjnych wobec podatników zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. Naruszono tym § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). Opóźnienia w wysyłaniu upomnień i wystawianiu tytułów wykonawczych dotyczyły podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych o numerach kart kontowych: 223,24401, 924, 24749, 2101 (rejonu ewidencyjnego nr 1), 5926,15251, 2918, 3458 (rejonu ewidencyjnego 2), 117, 225, 172,158, 124. Okres zwłoki w wystawianiu tytułów wykonawczych na zaległości dotyczące 2008 - 2009 wynosił od 2 do 315 dni od upływu terminu zapłaty w upomnieniu. Upomnienia na zaległości lat 2008 - 2009 wysyłano z opóźnieniem do 715 dni po terminie płatności. W dniach 30 czerwca 2008 r. oraz 19 sierpnia 2010 r. wydano decyzje w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego podatnika o nr 225 za 2008 r. oraz 2009 r. Tytuły wykonawcze za okres styczeń 2008 r. do grudzień 2009 r. na łączną kwotę 3.758 zł wysyłano od dnia w którym powinna nastąpić zapłata podatku do 571 dni od upływu tego terminu.*

Ponadto do dnia zakończenia kontroli nie wystawiono tytułu wykonawczego na zaległości podatnika podatku nieruchomości od osób fizycznych o numerze karty kontowej 15069 oraz nie podjęto również czynności mających na celu zabezpieczenie tych zaległości hipoteką przymusową, o której mowa w art. 34 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Kwota ww. zaległości podatkowej na dzień 31 grudnia 2009 r. wynosiła 19.328 zł.

Za terminowe wysyłanie upomnień i tytułów wykonawczych odpowiedzialni byli pracownicy Referatu Podatków Lokalnych, nad którymi nadzór sprawowała Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mikołów w zakresie prawidłowego przeprowadzania postępowania podatkowego w sprawie wymiaru podatku, stosowania ulg w zapłacie podatków oraz podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych wobec zalegających z tytułu podatku od nieruchomości, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn.

zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2008- 2010 przeprowadzono postępowania zakończone wydaniem decyzji w sprawie umorzenia kary za wycinkę drzew, odroczenia terminu płatności za wycinkę drzew oraz wydania pozwolenia na wycinkę drzew bez zachowania terminów określonych w przepisie art. 35 § 3 ustawy z dnia 9 października 2000 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Powyższe dotyczyło następujących decyzji:*
  - *nr 68 z 12 maja 2009 r. na wniosek przedsiębiorcy o umorzenie pozostałej do zapłaty kary za wycięcie drzew bez wymaganego zezwolenia, który wpłynął do Urzędu Miasta 14 stycznia 2009 r.,*
  - *nr 172 z 2 listopada 2009 r. na wniosek przedsiębiorcy o odroczenie terminu płatności pozostałych rat kary za wycięcie drzew, który wpłynął do Urzędu Miasta 19 czerwca 2009 r. Decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego nr SKO-OŚ-428/1477/9921/09/SKG z 18 stycznia 2010 r. uchylono zaskarżoną decyzję nr 172 z 2 listopada 2009 r. i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Decyzję nr 78 wydano 21 lipca 2010 r.,*
  - *nr 99 z 17 października 2008 r. na wniosek przedsiębiorcy o zezwolenie na usunięcie drzew, który wpłynął do Urzędu Miasta 21 lipca 2008 r.*

Ponadto nie powiadomiono stron ww. postępowań o przyczynach zwłoki w załatwieniu sprawy i o nowym terminie jej załatwienia, do czego organ był zobowiązany zgodnie z art. 36 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Zadania w zakresie prowadzenia ww. postępowań należały do pracowników Referatu Ochrony Środowiska. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. Decyzje nr 68, nr 172, nr 99 podpisał p. Adam Putkowski – Zastępca Burmistrza. Decyzję nr 78 podpisał p. Adam Zawiszowski – Zastępca Burmistrza.

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mikołów w zakresie przeprowadzania postępowania administracyjnego, rozpatrywania wniosków, stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 października 2000 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W Urzędzie Miasta Mikołów w obowiązujących zakładowych planach kont wprowadzonych: Zarządzeniem Burmistrza Mikołowa Nr 831/181/2009 z dnia 30 lipca 2009 r. oraz Zarządzeniem Burmistrza Mikołowa Nr 1478/447/10 z dnia 28 października 2010 r., nie wskazano zasad ewidencjonowania zobowiązań wymagalnych. Zgodnie*

z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 późn. zm.), określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Ponadto w myśl § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) – zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Przygotowanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości należało do zadań Głównej Księgowej Urzędu Miasta. Ustalenie i aktualizacja dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości należało do kierownika jednostki, zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wniosek nr 14

Uzupełnić przepisy wewnętrzne regulujące politykę rachunkowości Urzędu Miasta w Mikołowie o zasady prowadzenia ewidencji księgowej w zakresie wymagalności zobowiązań, mając na uwadze postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *W latach 2007 – 2011 prowadzono wspólną księgę rachunkową dla budżetu (organu) i jednostki Urząd Miasta. Stosownie do postanowień § 3 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. oraz postanowień § 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), obowiązują dwa oddzielne plany kont, w których konta syntetyczne mają ten sam numer (np.: konto 135, 140, 222, 223, 224, 225, 240). Powyższe uzasadnia prowadzenie oddzielnych ksiąg rachunkowych dla budżetu (organu) i dla jednostki Urząd Miasta.*
- *W latach 2010 - 2011 podjętą gotówkę z rachunku bankowego stanowiącą pogotowie kasowe ujmowano w ewidencji księgowej: Wn/400-750-75023-100 i Ma/130-750-75023-100 (tj. na utworzonych kontach umownych). Środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych nie klasyfikowano według paragrafów wydatków budżetowych i równocześnie zaliczano ten wydatek w poniesione koszty nie klasyfikując według paragrafów. Przyjęcie gotówki do kasy ujmowano na kontach: Wn/101-220-1 („Kasa”) i Ma/141-220-1 („Środki pieniężne w drodze”). Natomiast po zrealizowaniu wydatku z kasy ujmowano na kontach: Wn/200-220-1 i Ma/101-220-1 lub Wn/234 (imiennie) i Ma/141-220-1. Naruszono tym zasady funkcjonowania kont 130-„Rachunki bieżące jednostek budżetowych” i 400-„Koszty według rodzajów”, opisane w załączniku nr 2 do*

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

- *W księgach rachunkowych 2011 r. ujęto ujawnione różnice inwentaryzacyjne podczas przeprowadzonej inwentaryzacji w drodze spisu z natury w 2010 r. Naruszono tym przepis art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym ujawnione w toku inwentaryzacji różnice należy rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji. Różnicę inwentaryzacyjną stanowiły: pług odśnieżny – 5.910,78 zł oraz waga samochodowa – 7.596,17 zł. W dniu 29 kwietnia 2011 r. dokonano stosownych korekt w księgach rachunkowych 2010 r. i 2011 r. Dokonano również korekty bilansu jednostki Urząd Miasta.*
- *W latach 2007-2008 niebieżąco ujmowano w księgach rachunkowych operacje dotyczące nabycia i zbycia nieruchomości. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Powyższe skutkowało niezgodnościami pomiędzy ewidencją analityczną a syntetyczną prowadzoną dla środków trwałych w grupie 0 – „grunty”.*
- *W 2010 r. ewidencjonowano na koncie 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” operacje gospodarcze dotyczące udzielonych dotacji z budżetu Miasta Mikołowa podmiotom sektora finansów publicznych. Powyższe było niezgodne z postanowieniami Zarządzenia nr 831/181/2009 Burmistrza Mikołowa z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miasta Mikołów wraz z późniejszymi zmianami oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem, konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług, natomiast właściwym do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych jest konto 224-„Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”.*
- *W okresie od stycznia 2007 r. do lutego 2011 r. wpłaty składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) ujmowano bezpośrednio w koszty (konto 400 -„Koszty według rodzajów”) z pominięciem ewidencjonowania rozrachunków z tego tytułu na koncie 229-„Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Powyższe uniemożliwiało ustalenie przebiegu rozliczenia rozrachunków i naruszało zasady funkcjonowania konta 229 określone w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. oraz w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Skutkiem powyższego było nie ujmowanie wszystkich zdarzeń w okresach sprawozdawczych, w których wystąpiły, co*

było niezgodne z przepisem art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Prowadzenie ewidencji księgowej budżetu (organu) i jednostki należało do zadań pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali Główny Księgowy Urzędu Miasta oraz p. Barbara Gajda- Skarbnik Miasta.

Wniosek nr 15

Zaprowadzić ewidencję księgową na kontach bilansowych: 130-„Rachunek bieżący jednostki”, 201-„Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 224-„Rozliczanie dotacji budżetowych”, 229-„Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”, zespołu 4-„Koszty według rodzajów i ich rozliczenia”, 011-„Środki trwałe”, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

- *W pozabilansowej ewidencji na koncie 998-„Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” ujęto przed wejściem do obiegu prawnego wartość umowy nr 289/2009 w kwocie 215.772,13 zł na podstawie dowodu polecenie księgowania (PK) 80 z dnia 7 maja 2009 r. Umowa nr 289/2009 na wykonanie zadania pn. „Wykonanie robót budowlanych na terenie objętym budową hali sportowej w Mikołowie” została zawarta w dniu 11 maja 2009 r. Zgodnie z postanowieniami Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym.*
- *W 2010 r. nie prowadzono ewidencji do pozabilansowego konta 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych” odrębnie w zakresie planu wydatków Urzędu Miasta w Mikołowie. Prowadzenie takiej ewidencji wymagane było postanowieniami Zarządzenia nr 831/181/2009 Burmistrza Mikołowa z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Miasta Mikołów wraz z późniejszymi zmianami oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Zgodnie z postanowieniami ww. rozporządzenia konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.*

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji pozabilansowej w jednostce Urząd Miasta należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu Miasta.

Wniosek nr 16

Zapewnić prowadzenie ewidencji pozabilansowej na ww. kontach, zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej na ww. kontach bilansowych i ewidencji na ww. kontach pozabilansowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowe zaewidencjonowanie stanu zwiększenia wartości na koncie 011- „Środki trwałe” na podstawie dokumentów OT:*

- *z dnia 12 lipca 2010 r. nr BGK2-1/10 z tytułu rozliczenia poniesionych wydatków i kosztów na zadanie p.n. „Przebudowa łącznika drogowego od ul. Młyńskiego do Bandurskiego w Mikołowie”, w wysokości 589.530,11 zł. Środki na to zadanie zaplanowano w budżecie w dziale 600 „Transport i łączność”, rozdziale 60017 „Drogi wewnętrzne”, § 4270 „Zakup usług remontowych”,*
- *z dnia 15 października 2010 r. nr: BGK 2-3/10, BGK 2-5/10, BGK 2-4/10 z tytułu rozliczenia poniesionych wydatków i kosztów na zadanie pn. „Przebudowa ul. Głogowej” realizowane w ramach postępowania pn. „Remonty i bieżące utrzymanie dróg gminnych na terenie Mikołowa w 2009 r. – II etap”, w wysokości 228.707,50 zł. Środki na to zadanie zaplanowano w budżecie w dziale 600- „Transport i łączność”, rozdziale 60016- „Drogi publiczne gminne”, § 4270- „Zakup usług remontowych”.*

Wydatki na sfinansowanie powyższych zadań remontowych poniesione były z bieżącej działalności jednostki i zaliczone w bieżące koszty ujęte na koncie 400 - „Koszty według rodzajów”. Stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, w księgach rachunkowych należy ujmować wszystkie operacje gospodarcze, zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Powyższe dokumenty OT sporządził Kierownik Referatu Utrzymania Infrastruktury, komórki merytorycznej odpowiedzialnej za wystawienie ww. dokumentów. Sprawdzenia pod względem formalno – rachunkowym dokonała Główna Księgowa Urzędu Miasta.

Wniosek nr 18

Przeanalizować prawidłowość ujmowania w księgach rachunkowych w latach 2009-2011 operacji gospodarczych dotyczących zwiększania wartości środków trwałych, mając na uwadze przepis art. 24 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz.1223 z późn. zm.).

- *Nieterminowo sporządzono sprawozdanie jednostkowe Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Urzędu Miasta Mikołów za IV kwartał 2010 r. Powyższe sprawozdanie sporządzono dopiero w trakcie kontroli, tj. w dniu 28 kwietnia 2011 r. Zgodnie z § 8 ust. 1 ww. rozporządzenia jednostki sporządzają i przekazują sprawozdania jednostkowe, łączne oraz zbiorcze odbiorcom tych sprawozdań, w terminach umożliwiających sporządzenie sprawozdań łącznych lub zbiorczych. Zgodnie z treścią załącznika nr 7 do ww. rozporządzenia, termin złożenia sprawozdania jednostkowego Rb -Z za IV kwartał przez jednostki upływa nie później niż 1 lutego.*
- *W sprawozdaniu zbiorczym Rb -Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2010 r. według stanu na 31 grudnia 2010 r., w pozycji F3- „wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym”, nie wykazano wartości udzielonego w 2010 r. poręczenia w kwocie 110.000.000,00 zł. Stosownie do postanowień § 4 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), w wierszu F3 wykazuje się wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym, wartość nominalną poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym, obejmującą łączną wysokość należności głównej oraz należności ubocznych, poręczonych lub gwarantowanych. W powyższym sprawozdaniu wykazano wartość nominalną niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego w pozycji F1 w kwocie 110.000.000,00 zł. Umowę ww. poręczenia zawarto w dniu 28 lipca 2010 r. Powyższe sprawozdania Rb-Z podpisali: Barbara Gajda – Skarbnik Miasta oraz p. Adam Zawiszowski – Zastępca Burmistrza.*

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mikołów odpowiedzialnymi za przygotowanie sprawozdań, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 20

Sporządzić korektę sprawozdania zbiorczego Rb -Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2010 r. według stanu na 31 grudnia 2010 r., w zakresie wykazania wartości udzielonego w 2010 r. poręczenia w kwocie 110.000.000,00 zł, zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że w dniach od 11 do 18 maja 2011 roku, inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę gospodarki finansowej Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie. Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnym protokole kontroli z dnia 31 maja 2011 roku, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Do Prezesa Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie zostało skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.